

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Č. 26

číslo a název klíčové aktivity	I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti
název materiálu	VY_12_INOVACE_26_ČJ_LV9_Tvořivá práce s textem
téma	Literární žánry – román 1
anotace	Využívání znalostí a vědomostí získaných z různých oblastí
očekávaný výstup	ZV – LMP Jazyk a jazyková komunikace – 2. stupeň Literární výchova – čtení s porozuměním, orientace v textu
druh učebního materiálu	Pracovní list
ročník	9.
datum vytvoření	21. 10. 2012

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Zdena Cekotová

„SLUNCE“ CZ.1.07/1.4.00/21.1192

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

DOBRODRUŽNÝ ROMÁN

FRANTIŠEK FLOS – LOVCI ORCHIDEJÍ

František Flos /1864 – 1961/ popisuje ve své dobrodružné trilogii „Lovci orchidejí“ zážitky Jana Satrapy, zámeckého zahradníka v Červených Pečkách.

Jednotlivé díly trilogie mají tyto názvy:

- Lovci orchidejí
- V pralesích Ecuadoru
- Pod sluncem rovníkovým

Díl I. Lovci orchidejí Děj začíná roku 1890, kdy se František Doležal s Václavem Veverkou vydávají do Střední Ameriky na výpravu za orchidejemi, po nichž byla v Evropě koncem 19. století velká poptávka. Na loď s nimi tajně nastoupí také Jeník, který utekl z domova, aby se mohl také zúčastnit expedice. Z mexického poloostrova Yucatanu cestují přes pralesy Guatemaly, Brazílie a Kostariky, kde je pan Doležal těžce zraněn v přestřelce s bandity. Příběh sleduje Jeníkovo dospívání. Chlapec se, i přes strýčkovu varování, těšil na zábavný výlet. V Mexiku však brzy zjistí, že vydat se pro orchideje, neznamena jen je nasbírat, ale že jde v pravém slova smyslu o „lov“. Další postavou je indiánský sirotek Diego, kterého pan Doležal adoptuje.

Díl II. V pralesích Ecuadoru

po osmi letech na území Kolumbie strýc František s Diegem a Janem z něhož se vyklube místní zapletou do revoluce a co pralesem na území Ekvádoru, kde a Chivary, ale i s bandity. Postaví si

Druhý díl trilogie se odehrává a Ekvádoru. Na počátku knihy pomohou záhadnému muži, revolucionář. Tak se nechtěně nejrychleji se snaží dostat se setkají s indiány Arawaky zde dům a mohou se naplno

věnovat sběru orchidejí. Před odjezdem do Evropy zachrání indiánskou dívku Li-lu, kterou jim na konci knihy svěří umírající náčelník. Po návratu do Kolumbie se dozví, že zde proběhla revoluce a jejich známý Carlos se stal ministerským předsedou. V této knize už nevystupuje Václav Veverka, objevuje se zde však nová postava - Mistr Loupáček. Tento bývalý herec a cirkusový klaun trpasličího vzrůstu skvěle rozumí zvířatům a vtipně komentuje každou situaci. Osvědčí se jako kuchař, zálesák a léčitel. Ochočí si dvě mláďata mývalů a vodního ptáka čáju, které později přiveze do Evropy.

Díl III. Pod sluncem rovníkovým Děj třetího dílu se odehrává po dalších třech letech na Borneu, kam byl strýc František pozván svým přítelem, anglickým plantážníkem Samem Smithem. Po příjezdu vyjde najevo, že, plantážník byl i se svou rodinou unesen divokými Dajáky. Mistr Loupáček si opět ochočí různá zvířata, například kančila, mládě medvěda malajského a binturonga. S pomocí plantážníkovy sluhy Boniho, rovněž Dajáka, se hrdinům podaří proniknout mezi domorodce. Zde vyjde najevo, že Angličana a jeho rodinu unesl krutý náčelník horských Dajaků Besar Penghantar. Posléze do jeho zajetí upadne i strýc František a ostatní hrdinové. Mají být popraveni, ale mistr Loupáček svým eskamotérským uměním Dajaky přesvědčí, že jsou pod ochranou duchů. Dojde k bitvě mezi dajackými kmeny, Besar Penghantar je zabit a zajatci osvobozeni.

LOVCI ORCHIDEJÍ

/úryvek z I. dílu: Lovci orchidejí – upraveno/

Když Indiáni postavili na noc stany, ani si lovci ještě neuvědomovali, že již prvně přespávají na území anglické královny Viktorie – v Britském Hondurasu. Hned ráno však strýc František dal naléhavé povely, aby se karavana opět rychle připravila k pochodu. „Proč stále tak pospícháme?“ zeptal se Václav. „Cožpak už vůbec nebudeme sbírat rostliny?“

„Najdeme-li cestou náhodně nějaký vzácný druh, tedy ano, ale jak sám vidíš, bedny a koše jsou už plné. Ostatně rád bych se už zbavil zboží, a dokud to vše neuvidím na palubě lodi, nebudu mít klid. Brzy dorazíme k řece, která nás už bezpečně povede k cíli.“

Jeník byl velmi spokojen a Lhotka také. Proč? Inu proto, že když skutečně dorazili k řece, denně byl pořádán lov. Karavana se podél řeky dostávala vpřed mnohem pohodlněji a snadněji než pralesem po úbočích hor a zvěře bylo všude dost.

„Je to tady jako v ráji,“ povzdychl si Jeník. „Jen kdyby tu nebyla taková spousta ohavných žab, ještěrek a hadů!“

Diego vyslídil v jedné z tichých zátočin řeky osadu bobrů a vedl tam Jeníka. Šli velmi opatrně, protože bobři jsou plaší. Plazili se trávou a rákosím až k řece. Diego lezl napřed a opatrně před sebou rozhrnoval trávu. Náhle strašlivě vykřikl a zoufale se zasmíral, jako kdyby snad nemohl vytrhnout ruku z pasti. Jeník vyskočil a zděsil se. Vedle zmítajícího se Diega se vzpíнал na krátkých skvrnitých nohách veliký ještěr a v zubaté tlamě už pevně svíral Diegovu ruku. Jeník své leknutí a strach okamžitě přemohl, přiskočil a ťal mačetou kajmana přímo do hlavy. Sekal ostrou čepelí tak dlouho, až kajmana zabil.

Pravá Diegová ruka byla zle pochroumána. Přes všechny Diegův odpor obvázal mu Jeník ruku kapesníkem a pak oba pospíchali do tábora. Indiánští dělníci se rozběhli hned kolem pro léčivé byliny. Strýc František po důkladném vymytí prohmatával chlapcovu paži. Šlo mu o to, aby se přesvědčil, nejsou-li v Diegově malé ruce rozdrceny některé kůstky. Strýc František neodmítl hojivou bylinnou šťávu, kterou Indiáni přinesli. „A teď spolkněš tento prášek, abychom předešli horečku,“ poroučel strýc vážně, podáváje Diegovi dávku chininu. Diego však prášek nechtěl. Teprve, když Jeník snědl jednu dávku chininu, přesvědčil malého Indiána, aby svou dávku spolkl.

Chudák Diego, jak byl vystrašený! Šeptal velmi zkroušeně a nešťastně do Jeníkova ucha: „Až umřu, zakopej mě velmi hluboko, aby mě žádná dravá zvěř nevyhrabala.“

„Proč bys umíral?“ podivil se Jeník. „Ruka se ti přece brzy zahojí.“

„Což ruka, ta ano, ale ten hořký jed...“ namítal smutně Diego.

Jeník se upřímně zasmál: „Ty myslíš, že bych dopustil, aby tě snad strýc otrávil? Copak tě mám tak málo rád?“

A hle, tam pod staletými stromy pralesa na břehu řeky, kam snad dosud nikdy nezabloudila bělochova noha, drželi se v upřímném objetí indiánský hoch a bílý chlapec. Uzavřeli přátelství na život a na smrt.

FLOS, František., Lovci orchidejí. Albatros, ediční skupina Delta, 1970. 13-022-70 14/54. s. 110 - 115

Tvořivá práce s textem – pracovní list

Jméno a příjmení: _____

1. Vzpomeň si na své znalosti ze Zeměpisu. Vezmi si na pomoc Atlas světa a vypracuj následující úkoly.

Který oceán musela překonat výprava, aby se dostala z Evropy do Střední Ameriky?

Který záliv a které moře omývají pobřeží poloostrova Yucatanu?

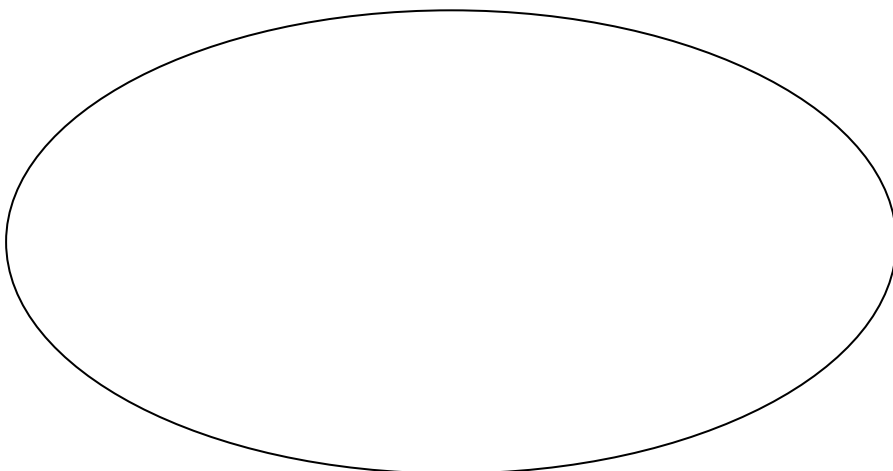
Na jakém kontinentu bys hledal státy: Kolumbie a Ekvádor?

Která rovnoběžka prochází ostrovem Borneo?

2. Spoj šipkami, co k sobě patří.

Orchidej	zvíře
Mačeta	lék
Kajman	rostlina
Chinin	zbraň

3. Nakresli orchidej. Uplatni svoji fantazii a neboj se barev.

ŘEŠENÍ

Úkol číslo 1

Který oceán musela překonat výprava, aby se dostala do Střední Ameriky?

Atlantský oceán – leží mezi Evropou a Střední Amerikou

Který záliv a které moře omývají pobřeží poloostrova Yucatanu?

Mexický záliv a Karibské moře

Na jakém kontinentu bys hledal státy: Kolumbie a Ekvádor?

Jižní Amerika

Která rovnoběžka prochází ostrovem Borneo?

Nultá rovnoběžka – ROVNÍK

Informace:

http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Lovci_orchidej%C3%AD&oldid=7874174

Obrázky:

www.office.microsoft.com